

บันทึก

เรื่อง ขอคำปรึกษาเกี่ยวกับเขตที่จะใช้บังคับผังเมืองรวม

สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ด่วน ที่ มท.๑๑๐๘/๘๐๔ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้คำปรึกษาในประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับเขตที่จะใช้บังคับผังเมืองรวม โดยมีข้อเท็จจริงว่าสำนักผังเมืองกำลังดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวม ในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศโดยดำเนินการตามขั้นตอนที่พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.๒๕๑๘ บัญญัติไว้ ในการนี้มีปัญหากฎหมายที่ขอปรึกษาเกี่ยวกับเขตที่จะใช้บังคับผังเมืองรวม ซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักผังเมืองมีความเห็นขัดแย้งกันอยู่ ๒ ประการ ความเห็นประการแรก เห็นว่าเขตที่จะใช้บังคับผังเมืองรวมจะมีแนวเขตเกินกว่าแนวเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อการวางและจัดทำผังเมืองรวมตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อการวางและจัดทำผังเมืองรวมไม่ได้ และความเห็นประการที่สอง เห็นว่าเขตที่จะใช้บังคับผังเมืองรวมกับแนวเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจ ไม่จำเป็นต้องเป็นแนวเขตเดียวกัน อาจกว้างกว่าหรือเล็กกว่า สุดแล้วแต่ผลของการสำรวจ แต่ทั้งนี้จะกว้างกว่าเขตที่นำไปปิดประกาศตามความในข้อ ๓ (๑) ของกฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.๒๕๑๘ ไม่ได้เมื่อมีปัญหาเช่นนี้ สำนักผังเมืองจึงขอคำปรึกษาว่าแนวเขตที่จะใช้บังคับผังเมืองรวมควรเป็นอย่างไร เพื่อที่สำนักผังเมืองจะได้ดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาประเด็นข้อกฎหมายดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม ณ ห้องที่ใด สำนักผังเมืองอาจจะดำเนินการเพื่อจัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๑๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือไม่ก็ได้ แต่ในกรณีที่ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๑๔ แล้ว สำนักผังเมืองจะกำหนดแนวเขตที่จะใช้บังคับผังเมืองรวมให้เกินกว่าแผนที่แสดงเขตสำรวจแนบท้ายพระ

^๑มาตรา ๑๔ ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจ เพื่อการวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะไว้ก็ได้

ในพระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุ

(๑) วัตถุประสงค์เพื่อทำการสำรวจในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

(๒) เจ้าพนักงานการผัง

(๓) เขตท้องที่ที่จะทำการสำรวจพร้อมด้วยแผนที่แสดงเขตสำรวจแนบท้ายพระราชกฤษฎีกา

(๔) กำหนดเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องไม่เกินห้าปี

ราชกฤษฎีกาไม่ได้ ทั้งนี้ เพราะได้มีการกำหนดแนวเขตสำรวจโดยพระราชกฤษฎีกาแล้ว การกระทำนอกเหนือจากแผนที่แสดงเขตสำรวจแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาเป็นการกระทำที่ขัดต่อพระราชกฤษฎีกาและมาตรา ๑๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.๒๕๑๘ เจ้าพนักงานการผังเมืองมีอำนาจตามมาตรา ๑๕ (๒) กำหนดเขตที่ดินที่ประสงค์จะให้เขตผังเมืองรวมได้ก็แต่ภายในเขตแผนที่แสดงเขตสำรวจแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาเท่านั้น

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๒๓

^๒มาตรา ๑๕ ในระหว่างกำหนดเวลาที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่จะทำการสำรวจใช้บังคับ ให้เจ้าพนักงานการผังเมืองมีอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) เข้าไปทำการอันจำเป็นเพื่อการสำรวจ
 - (๒) กำหนดเขตที่ดินที่ประสงค์จะให้เขตผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ
 - (๓) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน เพื่อประโยชน์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผังเมืองแล้ว
 - (๔) ทำเครื่องหมายระดับ ขอบเขตและแนวเขตตามความจำเป็น
 - (๕) แจ้งให้หน่วยราชการ องค์การของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจส่งแผนที่หรือแผนผังแสดงเขตที่ดินเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ
- ทั้งนี้ห้ามมิให้เข้าไปในอาคาร ลานบ้านหรือสวนมีรั้วกั้นอันติดต่อกับบ้านซึ่งเป็นที่อาศัย เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์อนุญาต หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้รับแจ้งความเรื่องกิจการที่จะกระทำไม่น้อยกว่าสามวันก่อนเริ่มกระทำการนั้น